

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma: 103.K.704.703/2024/8.
A felperes: Bravogroup Rendszerház Kft.
(1145 Budapest Újvilág utca 50-52.)
A felperes képviselője: Winkler, Barna és Társai Ügyvédi Iroda
(1012 Budapest Logodi utca 30.)
eljáró ügyvéd: Dr. Molnár P. Csilla
Az alperes: Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság
(1026 Budapest, Riadó u. 5.)
Az alperes képviselője: Dr. Hodnik Ákos kamarai jogtanácsos
A per tárgya: közbeszerzési ügyben hozott D.624/23/2024-es számú
végzés, mint közigazgatási cselekmény jogszerűsége

Í t é l e t:

A bíróság az alperes D.624/23/2024. iktatószámú végzését megsemmisíti és az alperest új eljárásra kötelezi.

A 30 000 (harmincezer) forint feljegyzett kereseti illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A perben nem álló ajánlatkérő új kis- és közepes teljesítményű nyomat előállító eszközök, nyomtatók és szkennerek, valamint nyomtatás szkennelés menedzsment szoftverek adásvétele tárgyában központosított közbeszerzési eljárás eredményeképpen 2023. november 29. napján keretmegállapodást kötött, melyhez a felperes is csatlakozott ajánlattevőként.
- [2] Az ajánlatkérő 2024. szeptember 13. napján a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban Kbt.) 105. § (2) bekezdés b) pontja szerinti verseny újranyitási közbeszerzési eljárást indított „Multifunkciós nyomat előállító berendezésekre bérleti és teljes körű üzemeltetési szolgáltatás beszerzése” tárgyban. Az ajánlattételi felhívása tartalmazta a közbeszerzés tárgyát, mennyiségét, valamint az ajánlatkérő műszaki leírást is mellékelte, továbbá teljeskörű üzemeltetési szerződésre vonatkozó tartalmat írt elő.
- [3] A felperes 2024. szeptember 16. napján előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, melyben kérte a költséghatékonyságon alapuló valódi versenyhelyzet elérése érdekében a szakmailag nem megalapozottnak tűnő mértékű műszaki paraméterekkel kapcsolatos elvárások szükségességének felülvizsgálatát. Indokolásában előadta, hogy az előírások többsége ellehetetleníti a versenyt, azoknak csak egy gyártó termékei felelnek meg. Az ajánlatkérő 2024. szeptember 28. napján megküldte a választát az előzetes vitarendezési kérelemre, miszerint az ajánlatkérő megvizsgálta azt, valamennyi konzorciumra nézve a műszaki

elvárásai szerint. Megállapította, hogy több konzorcium és több gyártó terméke megfelel a műszaki előírásoknak és nem kíván módosításokat eszközölni a kiírásban, ezzel elutasította a felperes kérelmét.

[4] Az ajánlatkérő 2024. szeptember 26. napján megtartotta az ajánlatok bontását melyre két ajánlat érkezett. Mindkét ajánlattevő ugyanannak a gyártónak, azonos típusú termékeit ajánlotta meg. A felperes nem nyújtott be ajánlatot.

[5] A felperes 2024. szeptember 26. napján jogorvoslati kérelmet terjesztett elő az alpereshez, amelyben a Kbt. 104. § (9) bekezdését, 50. § (4) bekezdését és 2. § (1)-(3) bekezdéseinek sérelmét jelölte meg azáltal, hogy a beszerezni kívánt termékek elvárt műszaki paramétereit a keretmegállapodásban rögzített ugyanezen feltételekhez képest jelentős mértékben módosította az ajánlatkérő, így az érvényesen megajánlható termékek körét radikálisan, az ajánlatkérő beszerzési igényeivel jogszerűen nem indokolhatóan és versenykorlátozó módon csökkentette.

Az alperes végzése

[6] Az alperes a 2024. szeptember 25. napján kelt D.624/23/2024. számú végzésével a jogorvoslati eljárást megszüntette.

[7] Elsődlegesen az eljárásjogi feltételek fennállását vizsgálta és megállapította, hogy a felperes nem rendelkezik ügyfélképességgel.

[8] Hivatkozva a Kbt. vonatkozó rendelkezésére, valamint a 89/665/EGK és 92/13/EGK tanácsi irányelvnek a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó jogorvoslati eljárások hatékonyságának javítása tekintetében történő módosításáról szóló az Európai Parlament és a Tanács 2007/66/EK irányelv (a továbbiakban: Jogorvoslati irányelv) 1. cikk 3. pontjára, továbbá a Kúria Kf.III.37.835/2019/4. számú ítéletére és a Fővárosi Törvényszék 104.K.702.284/2021/2. számú ítéletében foglaltakra, továbbá az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) 2004. február 12-i C-230/02. számú Grossmann Air Service ítéletére (ECLI:EU:C:2004:93; a továbbiakban: Grossmann Air Service ítélet), valamint a C-249/01. számú Hackermüller-ügyben 2003. június 19-én hozott ítéletre (EBHT 2001., I-6319. o., a továbbiakban: Hackermüller ítélet és rögzítette, hogy a jogorvoslati kérelem előterjesztésének törvényi feltételeként meghatározott jog vagy jogos érdeksérelem a kérelmező vonatkozásában közvetlenül kell, hogy felmerüljön az adott közbeszerzési eljárás során.

[9] Az alperes számba vette a felperes jogorvoslati kérelmében foglalt jogszerűségi kifogásokat a műszaki paraméterekre vonatkozóan, valamint azzal összefüggésben, hogy a kifogásolt műszaki paramétereket az ajánlatkérői jogsértő módon változtatta meg, mely miatt a felperes kizorult az ajánlattétel lehetőségéből. A felperes ügyfélképességét a tekintetben vizsgálta, hogy az ajánlattételre való képessége valóban összefügg-e az állított jogsértő magatartással, miszerint az ajánlatkérő az említett paramétereket a felperes álláspontja szerint jogsértően változtatta meg.

[10] Részletesen vizsgálta az ajánlatkérő műszaki paramétereit a felperes kérelme tekintetében a végzése 74-81. pontjaiban. A vizsgálat eredményeképpen megállapította, hogy a jogorvoslati kérelemben kifogásolt műszaki paraméterek megváltoztatása ellenére a felperesnek lehetősége volt az ajánlattételre, a megváltozott paraméterek miatt nem állt fent a közbeszerzési versenyből való részvételének kizártsága. A Kbt. 104. § (9) bekezdésének állított megsértése nem eredményezte volna jogának vagy jogos érdekének, jelen esetben az ajánlattételi joga gyakorlásának közvetlen sérelmét, ezért az állított jogsértés tekintetében az ügyfélképességének jogi feltételei nem teljesültek. Mindezekre tekintettel megállapította, hogy a jogorvoslati eljárás folytatásának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, ezért az eljárást az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a

továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel a 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján a felperes ügyfélképességének hiánya miatt megszüntette.

A kereset és a védirat

- [11] A felperes keresetében – tartalma szerint – a végzés megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte.
- [12] Részletesen vitatta az alperes által tett műszaki paraméterekre vonatkozó megállapításokat és továbbra is állította, hogy az ajánlatkérő előírásai egyértelműen kizárták a felperes forgalmazó termékeit az érvényes ajánlattételből így kénytelen volt tartózkodni az ajánlattételtől, ugyanis az ajánlat benyújtása műszakilag lehetetlen lett volna, mivel az eszközei nem teljesítették a jelszóval kapcsolatos követelményeket és gazdaságilag irracionális lett volna, mivel ennek hiánya automatikusan az ajánlat érvénytelenségét eredményezte volna. Az ajánlatkérő előírásai a versenyt jelentősen korlátozták.
- [13] Az alperes tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a jogorvoslati kérelemben kifogásolt műszaki paraméterek megváltoztatása ellenére a felperesnek lehetősége volt az ajánlattételre, és a megváltoztatott paraméterek miatt nem állt fent a közbeszerzési versenyből való részvétel kizártsága. Álláspontja szerint a Kbt. 104. § (9) bekezdése megsértése jogának, illetve jogos érdekének, jelen esetben az ajánlattételi joga gyakorlásának közvetlen sérelmét eredményezte, ezért a jogsértés tekintetében az ügyfélképességének jogi feltételei az alperes álláspontjával ellentétben teljesültek. Erre tekintettel az alperes végzése megsértette a Kbt. 50. § (4) bekezdés, 104. § (9) bekezdés, valamint az Ákr. 46. § (1) bekezdés és 47. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat.
- [14] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte és fenntartotta a határozatában foglaltakat.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

- [15] A kereset alapos az alábbiak szerint.
- [16] A bíróság a Kbt. 170. § (1) bekezdése alapján indított közigazgatási perben a közigazgatási jogvitát a Kp. 4. § (3) bekezdés a) pontja alapján, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 124. § (5) bekezdése alapján egyszerűsített perben vizsgálta. Tárgyaláson kívül járt el, ugyanis az Ákr. 112. § (2) bekezdés d) pontja értelmében az eljárást megszüntető végzés ellen önálló jogorvoslatnak van helye, amelynek szabályait közbeszerzési eljárás esetén a Kbt. 169. §-a állapítja meg. Az alperesi határozat mint közigazgatási cselekmény jogszerűségét a Kp. 2. § (4) bekezdésére figyelemmel, a Kp. 85. § (1)-(2) bekezdése értelmében a meghozatalának időpontjában fennálló tények alapján, a kereseti kérelem korlátai között vizsgálta, azzal, hogy a bíróság a Kp. 85. § (3) bekezdés b) pontja alapján hivatalból veszi figyelembe a közigazgatási cselekménynek az ügyben nem alkalmazandó jogszabályi rendelkezésre alapítását. Erre tekintettel a bíróság hivatalbóli vizsgálatot rendelt el az ügyben az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 47. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazhatóságának kérdése tárgyában. Az ítéleti tényállást a perbeli nyilatkozatok, a csatolt iratok és a közigazgatási eljárás iratanyaga alapján állapította meg.
- [17] A bíróság előjáróban rögzíti, hogy a közbeszerzési jog területén az ajánlatkérő döntései elleni jogorvoslati jog gyakorlásának korlátait uniós jogforrások és a Kbt. szabályozási kerete határozza meg. A jogorvoslati kérelmet benyújtó fél ügyfélképességének vizsgálata a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásának előfeltétele, az uniós jog által harmonizált jogterületre figyelemmel kötelezően és közvetlenül érvényesülő Alapjogi Charta 47. cikkében

biztosított jogorvoslathoz való alapjog gyakorlásának korlátozását jelenti, mely az Alapjogi Charta 52. cikkében foglalt szükségesség és arányosság elve tiszteletben tartása mellett alkalmazható, miszerint a Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a törvény által, és e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az arányosság elvére figyelemmel, korlátozásukra csak akkor kerülhet sor, ha az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.

- [18] A Jogorvoslati Irányelv 1. cikk (3) bekezdése alapján a tagállamok biztosítják, hogy az általuk megállapítandó részletes szabályok szerint legalább azon személyeknek álljon jogorvoslati eljárás a rendelkezésére, akiknek érdekükben áll vagy állt egy adott szerződés elnyerése, és akiknek az állítólagos jogsértés érdeksérelmet okozott vagy ennek kockázata fennáll. A Kbt. 148. § (2) bekezdés első monda szerint kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti.
- [19] Az EUB irányadó joggyakorlata szerint a jelen ügyben az uniós irányelv közvetlen alkalmazhatóságának feltételei nem teljesülnek, mivel az irányelv csak abban az esetben bír közvetlen hatállyal és alkalmazhatósággal, ha – amellett, hogy tartalmuk kellően világos és feltétel nélküli – az átültetése nem, vagy nem megfelelően történt meg, mely a perbeli esetben nem merült fel. Ugyanakkor az Európai Unióról szóló Szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 4. cikke értelmében a jogalkalmazónak – azaz az alperesnek és a bíróságnak egyaránt – a nemzeti jogszabályt a Jogorvoslati Irányelv rendelkezéseivel és az EUB joggyakorlatával összhangban kell értelmeznie. A bírósági jogorvoslati jog érvényesítésének feltételeként vizsgált kereshetőségi jogra vonatkozóan a Kúria Kfv.III.37.312/2015/5. számú ítélete kimondta, hogy az EUSZ 4. cikk (3) bekezdéséből eredő jogalkalmazói kötelezettség, mely szerint a nemzeti jogszabályokat az Unió célkitűzéseire figyelemmel az uniós joggal összhangban kell értelmezni és alkalmazni, a kereshetőségi jog alkalmazására is érvényes, amennyiben van az adott területen az uniós jog által meghatározott, garanciális jellegű rendelkezés. A Jogorvoslati Irányelv 1. cikk (3) bekezdésében rögzített, a közbeszerzési eljárásban biztosított jogorvoslati jogra vonatkozó uniós jog által meghatározott garanciális intézkedésre figyelemmel az alperesnek a jogorvoslati eljárásában az ügyfélképeséget is az Unió célkitűzéseire figyelemmel az uniós joggal összhangban kell értelmeznie és alkalmaznia.
- [20] A fentiekre, valamint arra tekintettel, hogy az alperes is hivatkozott az EUB ítéleteire, a bíróság az alábbiakban összefoglalja a releváns EUB és hazai bírósági gyakorlatot.
- [21] A Hackermüller ítéletben kimondta az EUB, hogy a kizárt ajánlattevő számára az ajánlat kizárásáról szóló döntés elleni hatékony bírósági jogorvoslatot minden esetben biztosítani kell. Ugyanakkor rögzítette, hogy amennyiben az érvénytelenségről hozott döntést jogszerűnek ítéli a bíróság nem zárható ki, hogy ezen ajánlattevő keresetét el kell utasítani azon az alapon, hogy e körülményre tekintettel az állítólagos jogsértés nem okozott neki érdeksérelmet, illetve ennek nem áll fenn a kockázata (Hackermüller ítélet 24-29. pontok). A Grossmann Air Service ítéletben az EUB rögzítette, hogy kizárható az eljárást lezáró döntés elleni jogorvoslati eljárásból, azaz nem minősül az az ajánlattevő érintettnek, aki azért nem nyújtott be ajánlatot a közbeszerzési eljárásban, mert az ajánlati kiírást jogszabályba ütközőnek tartotta, azonban magát a kiírást nem támadta meg külön jogorvoslattal. Ugyanezen ítélet kimondta, hogy a kérelmező személy döntéssel érintettségét nem lehet

kizárni, azon indokkal, hogy nem kezdeményezett békéltető testületi eljárást (Grossmann Air Service ítélet 40. pont).

- [22] Az EUB joggyakorlata egyértelműen a közbeszerzési eljárásból végleges – további jogorvoslattal nem támadható – döntéssel kizárt ajánlattevő esetében tartja korlátozhatónak a közbeszerzési eljárást lezáró döntéssel szembeni a jogorvoslati jog gyakorlását. [lásd. a 2013. július 4-i C-100/12. számú Fastweb SpA ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2013:448), a 2016. április 5-i C-689/13. számú Puligienica Facility Esco SpA ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2016:199), 2016. december 21-i C-355/15. számú Bietergemeinschaft Technische Gebäudebetreuung und Caverion Österreich ítélet (ECLI:EU:C:2016:988), 2017. május 11-i C-131/16. számú Achus és Gama ítélet (ECLI:EU:C:2017:358), 2019. szeptember 5-i C-333/18. számú Lombardi Srl ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:675), 2021. december 21-i C-497/20. számú Randstad Italia ítélet (ECLI:EU:C:2021:1037)].
- [23] Az EUB a 2023. február 9-i C-53/22. számú VZ és CA ügyben hozott ítéletében (ECLI:EU:C:2023:88, a továbbiakban: VZ és CA ítélet) olyan gazdasági szereplő esetét vizsgálta, aki azért nem nyújtott be ajánlatot, mert nem felelt meg az érintett ajánlati felhívásban előírt egyik részvételi feltételnek, és aki a közbeszerzési kiírással szemben indított keresettel vitathatta a feltételnek az ajánlati felhívásba való felvételét. E kereset a szerződés odaítéléséről szóló határozat meghozatalát megelőzően hozott jogerős határozattal elutasításra került. A gazdasági szereplő ezt követően kívánta a közbeszerzési eljárást lezáró döntést keresettel támadni. Az EUB ítéletében a Grossmann Air Service ügyre hivatkozással kifejtette, hogy az ítélkezési gyakorlata szerint ajánlat benyújtásának hiányában az érintett személy nehezen tudja bizonyítani, hogy érdeke fűződik a határozat megtámadásához, vagy hogy a közbeszerzési szerződés odaítélése következtében kár érte, vagy ennek veszélye fennáll. Mindazonáltal az ítélkezési gyakorlatából az is kitűnik, hogy abban az esetben, ha valamely gazdasági szereplő azért nem nyújtott be ajánlatot olyan közbeszerzési eljárásban, amelyet nem volt esélye megnyerni, mivel a közbeszerzési eljárással kapcsolatos dokumentumokban vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban olyan előírások szerepeltek, amelyeket nem tudott betartani, túlzás lenne annak megkövetelése, hogy a 89/665 irányelvben az ezen előírások vitatására előírt jogorvoslati eljárások kezdeményezése előtt nyújtson be ajánlatot az érintett közbeszerzési eljárás keretében (VZ és CA ítélet 31-33. pontjai).
- [24] A Kúria joggyakorlatát a fentebb ismertetett uniós jogból eredő követelményekkel összhangban kell értelmezni. Az alperes által hivatkozott Kúria Kf.III.37.835/2019/4. számú ítéletének [25]-[27] pontjai kimondták, hogy „a jogorvoslati kérelmet előterjesztő ajánlattevő esetében is vizsgálni kell, hogy az általa állított jogsértés közvetlenül sérti-e vagy veszélyezteti-e jogát vagy jogos érdekét. Minden ajánlattevő érdeke, hogy az ajánlatkérő az ajánlatokat jogszerűen bírálja el, ez az általános elvárás azonban még nem teremti meg a közvetlenül kimutatható jog vagy érdeksérelmet a közbeszerzési eljárással kapcsolatban. Nem alapozza meg a kérelmezői státuszt, ha – figyelemmel az Irányelvben foglaltakra is – az ajánlattevő a jogsértés megállapítása esetén sem kerül kedvezőbb helyzetbe. Az eljárás eredménytelensége esetére feltételezett újabb közbeszerzési eljárás megindítása egy olyan jövőbeni, bizonytalan szempont, amely nem igazolja, hogy a jogsértés megállapítása az ajánlattevő jogi helyzetét pozitívan befolyásolná. Márpedig jogorvoslati kérelmet csak az terjeszthet elő, akinek a jogorvoslati kérelemmel elérni kívánt cél teljesülése esetén, azaz a jogszabályoknak megfelelő elbírálás esetén reális esélye lenne az adott közbeszerzési szerződés elnyerésére.”

- [25] A Kúria Kf.III.37.383/2019/5. számú ítélete [47] pontjában utalt arra, hogy „az ajánlattevő egyébiránt különböző eljárási szituációkban lehet jogorvoslatot kezdeményező. Ilyen például amikor az egyébként érvényes ajánlatot tevő, de nem nyertes ajánlattevő támadja az ajánlatkérői döntést (a nyertes pályázó ajánlatát). Ez leggyakrabban a második helyezett ajánlattevő eljárás indítását jelenti. További eset lehet, ha az ajánlattevő a saját ajánlata érvénytelenné nyilvánítását vitatja. Mindkét esetben egységes a bírói gyakorlat abban, hogy döntően és fő szabály szerint az ajánlattevő ezen státusza akkor alapozza meg az ügyfélképeséget, ha a kérelmező igazolni tudja, hogy jogszerű eljárás esetén kedvezőbb helyzetbe kerülhet/kerülhetett volna.” A Kfv.II.37.487/2017/3. számú ítélete [25] pontjában a Kúria megállapította, hogy „a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az ajánlattevőnek a jogos érdeke sérelmét igazolnia kellett volna és a jogos érdeksérelem kapcsán csak akkor lehetne az ügyfélképeséget megállapítani, ha a jogsértés megállapítása esetén a kérelmező az eljárás nyertesévé válhatna. Ilyen szűkítő értelmezést a Kbt. 148.§ (2) bekezdésének sem rendszertani, sem szerkezeti, sem nyelvtani értelmezése nem tesz lehetővé, mert ilyen rendelkezést, erre utaló szabályt a Kbt. 148. §-a nem tartalmaz. Helytállóan hivatkozott az alperes a határozatában ugyanis arra, hogy a jogorvoslati kérelem előterjesztése esetén a közvetlen jogi érdek fennállását befolyásolja az, hogy az eljárás melyik szakaszában, milyen döntés ellen kerül benyújtásra jogorvoslati kérelem. Más a megítélés, ha eljárást lezáró döntés ellen nyújtják be, vagy még az eljárás folyamán hozott döntés ellen.”
- [26] A Kfv.IV.38.105/2018/8. számú ítélet [37] pontjában pedig rámutatott, hogy „egy olyan helyzetben, ha csak egyetlen ajánlatot értékelt az ajánlatkérő érvényesnek, más – habár érvénytelen – ajánlatot tevőnek is megállapíthatóan jogos érdeke áll fenn annak tisztázására nézve, hogy az egyetlen érvényes ajánlat a költségelemek tekintetében ugyanolyan jogi-szakmai ellenőrzésen esett át, mint a saját ajánlata. Az érvényes ajánlat esetleges érvénytelenné nyilvánításának következménye az újabb közbeszerzési eljárás, felhívás ajánlattételre, amelyen az I.r. és II.r. alperesi beavatkozók újabb, az ajánlatkérő által hiányolt költség-elemi levezetést és magyarázatot, esetlegesen időközben teljesített feltétellel rendelkező ajánlatot tehetnek. Ezen ok-okozati összefüggés megalapozza ügyféli érdekeltségüket az eljárás ezen fázisában.”
- [27] A bíróság kiemeli, hogy az előzőekben bemutatott kúriai joggyakorlat az eljárásból – érvénytelen ajánlat miatt – jogerős döntéssel kizárt ajánlattevő jogi helyzetére vonatkozóan értelmezte a jogorvoslathoz való jog terjedelmét.
- [28] Az EUB Grossmann Air Service ítélete és VZ és CA ítélete alapjául szolgáló tényállás alapjaiban tért el a felperes helyzetétől, ugyanis a jelen eljárásban a felperes nem a közbeszerzési eljárást lezáró döntést kívánta jogorvoslattal támadni – mint a Grossmann Air Service és VZ és CA ügyek felperesei –, hanem a közbeszerzési eljárás felhívásának műszaki feltételeit. Vagyis eljárásjogi szempontból alapvetően eltérő helyzetben volt, ugyanis a keretmegállapodás résztvevőjeként ajánlatot kívánt tenni, és az általa jogsértőnek vélt verseny újrainvitási eljárás kiírásának feltételeit kívánta jogorvoslattal támadni. Közvetlen jogát és jogos érdekét az a lényeges körülmény is egyértelműen alátámasztja, hogy a keretmegállapodás résztvevőjeként már egy olyan előszűrt, szűkített ajánlattevői kör tagja, akiknek joguk és köteletségük is a keretmegállapodásban kiírt eljárásokban történő részvétel. Az EUB ítéleteiben azt mondta ki, hogy abban az esetben korlátozható a végleges döntéssel szembeni jogorvoslati jog, ha az ajánlattevő a kiírás feltételeit előzőleg nem támadta. Tekintettel erre az alperes hivatkozott Hackermüller és Grossmann Air Service ítéletekben foglalt jogértelmezés nem alapozza meg az alperes döntését, sőt azzal ellentétes tartalmú.

- [29] Hasonlóan az eljárásból kizárt ajánlattevő esetéhez, az ajánlatot nem benyújtó, de közvetlen érdekeltséggel rendelkező potenciális ajánlattevő gazdasági szereplő esetében is, az EUB joggyakorlata szerint annak van jelentősége a jogorvoslathoz való jog fennállása szempontjából, hogy az ajánlattétel lehetőségét közvetlenül megteremtő kiírási feltételekkel szemben élt-e jogorvoslattal és amennyiben igen, az azt elutasító határozat további jogorvoslattal nem támadható végleges döntés-e. Az EUB a VZ és CA ítéletben is különös jelentőséget tulajdonított annak a körülménynek, hogy a későbbi határozat ellen jogorvoslattal élni kívánó – ajánlatot nem benyújtó – feltételes ajánlattevő a tényállás szerint korábban keresettel támadta a közbeszerzési kiírás vitatott feltételét, amely érdemi döntéssel véglegesen elutasításra került (VZ és CA ítélet 33-45. pontok).
- [30] A felperes az őt – mint a keretmegállapodás résztvevőjét – közvetlenül érintő verseny újrainvitási eljárásban kiírt felhívás feltételeit kívánta a Kbt. 148. § (2) bekezdése szerint jogorvoslattal támadni. Az alperes által hivatkozott EUB és kúriai joggyakorlat nem szolgálhat az ügyfélképeség hiányának megállapítására, mert a felperes a felhívás feltételeit támadta (nem későbbi eljárást lezáró döntést, mint a hivatkozott ügyekben), és vele szemben semmilyen, a részvételét érintő kizáró döntés nem született.
- [31] Az alperes eljárása és jogértelmezése azért is okszerűtlen, és a Jogorvoslati Irányelvvel, a Kbt. 148. § (2) bekezdésével, az EUB és a Kúria joggyakorlatával ellentétes volt, mert tulajdonképpen érdemi vizsgálatot végzett, annak ellenére, hogy a jogorvoslati eljárás lefolytatásának eljárásjogi akadályát állapította meg. A felperes kérelméből – a műszaki leírás egyes elemeit vitató – több kérelem részletet tartalmában vizsgált, összevetve a keretmegállapodással, az ajánlatkérői igénnyel, az ajánlati kiírás műszaki tartalmával, és tartalma szerint érdemi megállapítást tett azzal, hogy kimondta, „a jogorvoslati kérelemben kifogásolt műszaki paraméterek megváltoztatása ellenére a felperesnek lehetősége volt az ajánlattételre, a megváltozott paraméterek miatt nem állt a fent a közbeszerzési versenyből való részvételének kizártsága. A Kbt. 104. § (9) bekezdésének állított megsértése nem eredményezte volna jogának vagy jogos érdekének, jelen esetben az ajánlattételi joga gyakorlásának közvetlen sérelmét, ezért az állított jogsértés tekintetében az ügyfélképeségének jogi feltételei nem teljesültek.” Ezzel nem előzetes kérdésként vizsgálta az ügyfélképeség fennállását – hiszen ez esetben a műszaki paraméterek érdemi vizsgálatáig el sem juthatott volna –, hanem az érdemi vizsgálat eredményéből (miszerint a kérelmet alaptalannak találta) következtetett vissza az ügyfélképeség hiányára. Ez ellentétes az eljárási renddel és a Kbt. és Ákr. szabályozási logikájával is.
- [32] Ugyanakkor a végzés 84. pontja értelmében az alperes nem vizsgálta a teljes jogorvoslati kérelmet, e nélkül a Kp. 4. § (6) bekezdése és Kp. 45. § (2) bekezdése szerinti eljárásrend alkalmazásának a perben nem volt helye.
- [33] A fentiekre tekintettel a bíróság megállapította, hogy a felperes megalapozottan hivatkozott a keresetében arra, hogy az eljárás megszüntetésének nem álltak fenn a feltételei. A felperes a keretmegállapodás résztvevőjeként a verseny újrainvitációs közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívása vitatására ügyfélképeséggel rendelkezik további feltétel nélkül, ezért az alperes döntése a jogorvoslati jog mint alapjog szükségtelen és aránytalan korlátozását jelentette, amellyel megsértette a Kbt. 148. § (2) bekezdését, az Ákr. 46. § (1) bekezdését és 47. § (1) bekezdés a) pontját azzal, hogy az eljárás megszüntetéséről hozott döntését kizárólag az ügyben nem alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekre alapította, amely egyúttal a perben nem orvosolható lényeges eljárásjogi jogszabálysértés.

- [34] A fentiekre figyelemmel a bíróság az alperes végzését a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja és 92. § (1) bekezdés b) és c) pontjai alapján megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte. A megismételt eljárásban az alperesnek a fent rögzített jogértelmezés figyelembevételével meg kell állapítania a felperes ügyfélképességének fennállását és a felperes jogorvoslati kérelmét teljes egészében érdemben kell megvizsgálnia és elbírálnia.
- [35] A bíróság a perben nem orvosolható, az eljárás lényeges szabályainak megszegésével – az eljárás jogszabálysértő megszüntetésével – okozott jogsérelem miatt semmisítette meg az alperes nem érdemi végzését, ezért a keresetnek a közbeszerzési felhívás műszaki paraméterei vitatására vonatkozó kifogásait érdemben nem vizsgálhatta figyelemmel arra, hogy azok az érdemi döntésre tartozó kérdések, annak ellenére, hogy az alperes végzése szükségtelenül kitért ezekre.
- [36] A pernyertes felperes az ügyvédi képvisellel felmerült költségét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján kérte megállapítani, azonban megbízási szerződést nem csatolt és költségigényét nem számította fel a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdéseinek megfelelően, ezért arról a bíróság nem tudott dönteni.
- [37] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (2) bekezdése, a 39. § (3) bekezdés b) pontja és a 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapított kereseti illetéket a pervesztes alperesnek az 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján fennálló személyes illetékmentessége következtében, valamint a Pp. 83. § (1) bekezdése és a 102. § (6) bekezdése alapján a Magyar Állam viseli.
- [38] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 126. § (3) bekezdése zárja ki. Az ítélet ellen a Kbt. 169. § (2) bekezdése szerint felülvizsgálatnak nincs helye.

Záró rész

Budapest, 2025. szeptember 23.

dr. Sára Katalin s.k.
s.k.
a tanács elnöke

dr. Pártay-Czap Sarolta s.k.
előadó bíró

dr. Tombor Csaba
bíró